మనోవికాసానికి.. మార్గనిర్దేశక సిద్ధాంతాలు

శిశు వికాస అవగాహన సిద్ధాంతం

శిశువు వికాసాన్ని అవగాహన చేసుకోడానికి అనేకమంది మనో విజ్ఞాన శాస్త్రవేత్తలు అనేక విధాలుగా పరిశీలించి, పరిశోధించి అనేక సిద్ధాంతాలను ప్రతిపాదించారు. వీటిలో ముఖ్యమైనవి

1. సిద్ధాంతం – సంజ్ఞానాత్మక వికాస సిద్ధాంతం
   ప్రతిపాదించింది – జీన్ పియాజే
   దేశం – స్విట్జర్లాండ్
2. సిద్ధాంతం – నైతిక వికాస సిద్ధాంతం
   ప్రతిపాదించింది – కోల్‌బర్గ్
   దేశం – అమెరికా
3. సిద్ధాంతం – భాషా వికాస సిద్ధాంతం
   ప్రతిపాదించింది – ఛామ్‌స్కీ
   దేశం – అమెరికా
4. సిద్ధాంతం – ఆత్మభావన సిద్ధాంతం
   ప్రతిపాదించింది – కార్ల్ రోజర్స్
   దేశం – అమెరికా
5. సిద్ధాంతం – మనో సాంఘిక వికాస సిద్ధాంతం
   ప్రతిపాదించింది – ఎరిక్సన్
   దేశం – అమెరికా

1. సంజ్ఞానాత్మక వికాస సిద్ధాంతం

- దీన్ని ప్రతిపాదించింది జీన్ పియాజే (స్విట్జర్లాండ్) 1896-1980
- ఈ సిద్ధాంతానికి గల మరో పేరు
- జన్యుపర జ్ఞానార్జన సిద్ధాంతం
- గ్రంథాలు

1. The Growth of Logical Thinking
2. The Language and Thought of the Child
3. The Moral Judgement of the Child
4. The Origins of Intelligence
5. Six Psychological Studies

- జెనీవా యూనివర్సిటీలో శిశు మనస్తత్వ శాస్త్ర ఆచార్యుడిగా పనిచేశారు
- 22 ఏళ్లకే పీహెచ్‌డీ పట్టాపొందారు
- ఫ్రాన్స్‌లోని బినే మానసిక ప్రయోగశాలలో పిల్లల ప్రజ్ఞ వెనుక దాగి ఉన్న అంశాల మీద పరిశోధన చేశారు పియాజే
- తన పిల్లల మీద పరిశోధనలు చేసి ఈ సిద్ధాంతాన్ని ప్రతిపాదించారు
- సుమారుగా 25 గ్రంథాలు రచించారు
- Father of Development Child Psychology – పియాజే

ముఖ్యాంశాలు

- పిల్లల్లో ప్రజ్ఞాస్థాయి ఎంత ఉందో తెలుసుకోవడానికి బినే పరిశోధనలు చేస్తే, అది ఎలా ఏర్పడుతుందో తెలుసుకోవడానికి పియాజే పరిశోధనలు చేశారు
- తెలియని విషయాలను తెలుసుకోవడమే – జ్ఞానం

0-30 రోజుల మధ్య కాలంలో (సాధారణ ప్రతిచర్యలు)

- శిశువు జీవితంలో మొదటి నెల
- శిశువు అంతర్లీన అసంకల్పిత చర్యల ద్వారా బాహ్యప్రేరణకు ప్రతిస్పందనను తెలియజేస్తుంది

ఉదాహరణ : వేలును శిశువు పెదవులపై పెట్టినప్పుడు శిశువు అసంకల్పితంగా వేలును చూషనం చేస్తాడు

1-4 నెలల కాలంలో
(ప్రాథమిక వృత్తాకార స్పందనలు):

- తనకు ఆనందాన్ని, తృప్తిని కలిగించే పనిని మళ్లీ, మళ్లీ చేస్తాడు

ఉదా: శిశువు తన నోటిలో వేళ్లు పెట్టుకోవడం

- శిశువులో ఊహించే సామర్థ్యం ప్రారంభమవుతుంది.

ఉదా: తల్లి తనను దగ్గరకు తీసుకోగానే పాలు ఇస్తుందని భావిస్తాడు

4-8 నెలల కాలంలో
(ద్వితీయ వృత్తాకార స్పందనలు)

- శిశువు దృష్టి తన సొంత శరీరం నుంచి వస్తువులవైపుకి మారుతుంది

ఉదా: శబ్దం చేసే ఏదైనా వస్తువును అది శబ్దాలను చేసేట్లు ఊపడం చేస్తాడు. తద్వారా ఊపే చలనాలను నేర్చుకుంటాడు

8-12 నెలల కాలంలో
(ద్వితీయ వృత్తాకార స్పందనల సమన్వయం)

- శిశువు ప్రవర్తన ఉద్దేశపూర్వకంగా, లక్ష్యం దిశగా సాగుతుంది
- తన ఎదుట లేని వస్తువు, శాశ్వతంగా ఎక్కడో ఒకచోట ఉంటుందనే 'వస్తుస్థిరత్వ భావనను' పొందుతాడు

ఉదా: తల్లి కనిపించకపోతే వెదకడం, దుప్పటి కింద దాచిన బొమ్మను వెతకడం, టాటా చెప్పడం ద్వారా ఇతరుల ప్రవర్తనను అనుకరిస్తారు.

12-18 నెలల కాలంలో
(తృతీయ వృత్తాకార స్పందనలు)

- శిశువు వస్తువుల లక్షణాలను తెలుసుకోవడానికి యత్నదోష పద్ధతిని ఉపయోగిస్తాడు
- రకరకాల వస్తువులను పడేసి అవి చేసే శబ్దాల మధ్య భేదాలను గమనించి ఒక ఆటలా ఆనందిస్తాడు.

18-24 నెలల కాలంలో
(స్కీమాటాల ఆంతరంగీకరణ)

- అంతరదృష్టి పద్ధతిని ఉపయోగించి 'పరిశీలించగలిగే కృత్యాల' నుంచి ఆలోచన ద్వారా సమస్యా పరిష్కారాన్ని ప్రారంభిస్తాడు.

ఉదా: అందని వస్తువులను అందుకోవడానికి, రకరకాల వస్తువులను ఉపయోగిస్తాడు (స్టూలు, కర్ర వంటివి)

- ఈ దశకు గల మరోపేరు ప్రాక్- భాషా దశ
- 10 నెలల వయసులో అహం కేంద్రీకృత భావన ఏర్పడుతుంది.

2. పూర్వ/ప్రాక్ ప్రచాలక దశ

- ఈ దశ కాలం 2-7 సంవత్సరాలు
- శిశువు అసాధారణ మానసిక సామర్థ్యాన్ని కలిగి ఉంటాడు. సంకేతాలు, ప్రతీకలతో ప్రత్యక్ష చర్యలను చేపడతాడు. శిశువు భాషను ఉపయోగించడం నేర్చుకొని, చాలకాలకు బదులుగా ప్రచాలకాలు ఉపయోగిస్తాడు. శిశువు ఆలోచన చేయడానికి భాషను ఒక సాధనంగా ఉపయోగించుకుంటాడు.
- పియాజే ఈ దశను రెండు అంతర దశలుగా విభజించారు అవి.
  1. పూర్వ భావనాత్మక దశ
  2. అంతర్బుద్ధి దశ

- వ్యక్తి తన గురించి, తన చుట్టూ ఉన్న పరిసరాల గురించి, తెలుసుకొని, అవగాహన చేసుకోవడమే – సంజ్ఞానం
- ప్రజ్ఞలో వికాసం జరగడమే – సంజ్ఞానాత్మక వికాసం (ఇది మానసిక వికాసానికి చెందినది)
- శిశువు తన చుట్టూ ఉన్న ప్రపంచానికి అనుకూలంగా ఉన్న ప్రపంచాన్ని ఎలా అర్థం చేసుకుంటాడో అనే దానికి ఇచ్చిన వివరణలే సంజ్ఞానాత్మక వికాస సిద్ధాంతం
- వ్యక్తి తన పరిసరాలతో ప్రభావవంతంగా సర్దుబాటు చేసుకొని, అనుసరించే సమర్థ్యమే ప్రజ్ఞ – పియాజే
- ఈయన బహుమతులు, పునర్బలనాలపై పిల్లల అభ్యసనం ఆధారపడుతుందనే వాదాన్ని వ్యతిరేకించారు
- ప్రతి శిశువు తన జీవనాన్ని సంజ్ఞానాతక్కతతో మొదలు పెట్టాడు, స్వయంగా కృత్యాలు చేయడం ద్వారా జ్ఞానాన్ని నిర్మించుకుంటారు. అందుకే ఇది నిర్మాణాత్మక ఉపగమంగా చెప్తారు.
- ఈ సిద్ధాంతాన్ని అర్థం చేసుకోవాలంటే కింది పదాల అర్థాన్ని తెలుసుకోవాలి

కీలక పదాలు

- ఈ సిద్ధాంతంలో అతి ముఖ్యమైన అంశం – స్కీమాటా

స్కీమాటా (స్థూల ప్రణాళిక/ జ్ఞాన నిర్మితి ప్రమాణాలు)

- పరిసరాలతో సర్దుబాటు చేసుకోవడం కోసం పిల్లలు, పెద్దలు ఉపయోగించుకొనే వారి మనస్సులోని సంజ్ఞానాత్మక నిర్మితులు/ ప్రవర్తనా నమూనాలే స్కీమాటాలు
- **స్కీమాటాలకు ఉదాహరణలు:** శిశువు చూడటం, తన్నడం, పట్టుకోవడం, కొట్టడం, పెదవులకు తాకిన వస్తువులను పీల్చడం, చనుపాలను తాగటం మొదలైనవి
- ప్రతి శిశువు పుట్టుకతోనే కొన్ని స్కీమాటాలను పొంది ఉంటాడు. అయితే శిశువు తన పరిసరాలతో ప్రతిచర్యలు జరపడం వల్ల ఈ స్కీమాటాల్లో మార్పు వస్తుంది. కాబట్టి వయసు పెరిగే కొద్దీ స్కీమాటాలు మారుతాయి
- ఈ స్కీమాటాలు మొదట ఇంద్రియ చాలక నమూనాలో ఉంటాయి. వయసు పెరిగేకొద్దీ ప్రచాలకాలు (సంజ్ఞానం, స్మృతి, ఆలోచన, మూల్యాంకనం)గా పిలిచే మానసిక చర్యలతో కూడిన స్కీమాటాలు ఏర్పడతాయి

అనుకూలత

- పరిసరాలతో ప్రత్యక్షంగా జరిగే పరస్పర చర్య వల్ల ఏర్పడే స్కీమాటాలతో కూడినదే అనుకూలత. దీనిలో రెండు ప్రక్రియలు ఉంటాయి

అవి : సాంశీకరణం, అనుగుణ్యం

సాంశీకరణం/ సంశ్లేషణం/స్వాయత్తీకరణం/ అంతర్లనమవడం

- శిశువు పాత అనుభవాలతో కొత్త అనుభవాలు స్కీమాటాను పోల్చుకోవడం సాంశీకరణం/ విలీనం

ఉదా: కుక్కను చూసిన అనుభవం గల బాలుడు గాడిదను చూసి దానికి కూడా నాలుగు కాళ్లు ఉన్నందున కుక్క అని పిలవడం

అనుగుణ్యం/సానుకూలత/సమన్వయపరచడం

- పరిసరాలతో శిశువు సర్దుబాటు చేసుకోవడమే అనుగుణ్యం

1. గాడిదను చూసి కుక్క అని అనుకున్న పిల్లాడు దాని ఆకారం, రంగు, పరిమాణం, ధ్వని వంటి వాటిలోని భేదాలను గుర్తించి కుక్క, గాడిద రెండూ వేర్వేరు జంతువులని భావించడం

నోట్ : శిశువు మొదట పరిసరాలను తనకు అనుకూలంగా మలచుకొనే ప్రయత్నం చేయడం – సాంశీకరణం

- పరిసరాలకు అనుగుణంగా తానే మార్పు చెందడం – అనుగుణ్యం
- సాంశీకరణం, అనుగుణ్యంగా మారడమే – సమతుల్యత
- సాంశీకరణం, అనుగుణ్యంగా మారలేకపోవడం – అసమతుల్యత
- సాంశీకరణం, అనుగుణ్యాల మధ్య ఘర్షణ లేకుండా చేసే స్థితి – సమతాస్థితి

వ్యవస్థీకరణం

- శిశువు కొత్త స్కీమాటాలను రూపొందించుకున్న తర్వాత వాటిని ఇతర స్కీమాటాలతో జతచేసి, తిరిగి దృఢమైన పరస్పర సంబంధం ఉన్న సంజ్ఞానాత్మక వ్యవస్థను సృష్టించుకోవడమే వ్యవస్థీకరణం

ఉదాహరణ : పుట్టినప్పుడు ఒక్కో జ్ఞానేంద్రియాన్ని ఉపయోగించే శిశువు వయసు పెరిగేకొద్దీ అన్ని జ్ఞానేంద్రియాలను కలిపి ఉపయోగిస్తాడు

నోట్: పియాజే ప్రకారం సంజ్ఞానాత్మక వికాసం దశల క్రమంపై ఆధారపడుతుంది. కానీ వయసుపై ఆధారపడదు

- ఇది పిల్లలందరిలో జరిగే ప్రక్రియే అయినా వారిలో వైయక్తిక భేదాలుంటాయి
- శిశువులో సంజ్ఞానాత్మక వికాసం 16 ఏళ్లకి పూర్తవుతుంది
- సంవేదన, ప్రత్యక్షం, భావనల ద్వారా సంజ్ఞానాత్మక వికాసం జరుగుతుంది
- సంజ్ఞానాత్మక వికాసం శిశువులో 4 దశల్లో జరుగుతుందని వివరించారు అవి

1. జ్ఞానేంద్రియ/ఇంద్రియ/సంవేదన దశ :

- ఈ దశ కాలం 0-2 సంవత్సరాలు
- శిశువుకి భాష తెలియకపోవడం వల్ల పరిసరాలతో ఇంద్రియచాలక (చూడటం, నవ్వడం, కాళ్లు, చేతులు కదిలించడం) పరస్పర చర్యలకే పరిమితం అవుతాడు
- శిశువు ప్రతిక్రియా జీవి నుంచి పర్యాలోచక జీవిగా మారతాడు
- మానసిక చిత్రాలు సంకేతాలను ఉపయోగిస్తారు. స్కీమాటాలు మానసిక స్వభావంగా మారుతాయి

శివపల్లి
సైకాలజీ ఫ్యాకల్టీ
టీఎస్, ఏపీ
ఏకేఆర్ స్టడీ సర్కిల్

టెట్ ప్రత్యేకం
సైకాలజీ

విద్య, ఉద్యోగ సమాచారం

మహబూబ్‌నగర్‌లో కేవీలో...

మహబూబ్‌నగర్‌లోని పీఎం శ్రీ కేంద్రీయ విద్యాలయంలో కాంట్రాక్ట్ ప్రాతిపదికన కింది పోస్టుల భర్తీకి ప్రకటన విడుదలైంది.

- **పోస్టులు:** పీజీటీ, టీజీటీ, పీఆర్‌టీ, ఎడ్యుకేషన్ కౌన్సెలర్, ఆర్ట్ కోచ్
- **సబ్జెక్టులు:** ఇంగ్లిష్, ఫిజిక్స్, కంప్యూటర్ సైన్స్
- **ఎంపిక:** ఇంటర్వ్యూ ద్వారా
- **ఇంటర్వ్యూ తేదీలు:** జూన్ 28
- **వెబ్‌సైట్:** https://mahabubnagar.kvs.ac.in

ఐసీఏఆర్‌లో..

న్యూఢిల్లీలోని ఐసీఏఆర్- నేషనల్ ఇన్‌స్టిట్యూట్ ఆఫ్ అగ్రికల్చరల్ ఎకనామిక్స్ అండ్ పాలసీ రీసెర్చ్‌లో కింది పోస్టుల భర్తీకి ప్రకటన విడుదలైంది.

- **మొత్తం ఖాళీలు:** 11
- **పోస్టులు:** రీసెర్చ్ అసోసియేట్, యంగ్ ప్రొఫెషనల్
- **విభాగాలు:** లైబ్రరీ, ఐటీ, ఫైనాన్స్ అండ్ అకౌంట్స్
- **ఎంపిక:** ఇంటర్వ్యూ ద్వారా
- **ఇంటర్వ్యూ తేదీలు:** జూలై 1, 2, 3
- **వెబ్‌సైట్:** www.niap.res.in

వరంగల్ ఎన్ఐటీలో...

వరంగల్‌లోని నేషనల్ ఇన్‌స్టిట్యూట్ ఆఫ్ టెక్నాలజీ (ఎన్ఐటీ)లో కాంట్రాక్ట్ ప్రాతిపదికన కింది పోస్టుల భర్తీకి ప్రకటన విడుదలైంది.

- **మొత్తం ఖాళీలు:** 5
- **పోస్టులు:** విజిటింగ్ కన్సల్టెంట్, ఫుడ్ సేఫ్టీ ఆఫీసర్, స్టూడెంట్ కౌన్సెలర్, పీఆర్‌వో
- **దరఖాస్తు:** ఆన్‌లైన్‌లో
- **చివరితేదీ:** జూలై 9
- **వెబ్‌సైట్:** https://nitw.ac.in

ఆన్‌లైన్‌లో స్టడీ మెటీరియల్

- టెట్: పాలిటీ, సైకాలజీ

కోసం పై క్యూఆర్ కోడ్‌ను స్కాన్ చేయండి.

రక్షణ పరిశోధన, అభివృద్ధి సంస్థ

- భారతదేశంలో రక్షణ సంబంధ, సైన్యానికి అవసరమైన ఆయుధ వ్యవస్థల పరిశోధన, అభివృద్ధి కార్యక్రమాలు చేపట్టేందుకు న్యూఢిల్లీ కేంద్రంగా రక్షణ పరిశోధన, అభివృద్ధి సంస్థను ఏర్పాటు చేయడమైనది.
- 1958లో

1) Technical Development Establishment
2) Directorate of Technical Development and Production
3) Defence Science Organisation

సంస్థలను కలపడం ద్వారా డీఆర్‌డీవో ఉనికిలోకి వచ్చింది. ఇది భారత రక్షణ మంత్రిత్వ శాఖ ఆధీనంలో పనిచేస్తుంది.

- దేశవ్యాప్తంగా ఏర్పాటైన రక్షణ సంబంధ పరిశోధనాశాలల

ద్వారా, రక్షణ సాంకేతికతల అభివృద్ధికి డీఆర్‌డీవో కృషి చేస్తుంది. ఏరోనాటిక్స్, ఆర్మమెంట్స్, ఎలక్ట్రానిక్స్, ల్యాండ్ కంబాట్ ఇంజినీరింగ్, లైఫ్ సైన్సెస్, వివిధ రక్షణ సంబంధ పదార్థాలు, క్షిపణులు, నేవల్ సిస్టమ్స్ వంటి రంగాల్లో పరిశోధన, అభివృద్ధి కార్యక్రమాలు నిర్వహించే అతిపెద్ద, అత్యున్నత సంస్థ డీఆర్‌డీవో.

- ప్రస్తుతం ఈ సంస్థలో 500 మంది శాస్త్రవేత్తలు వివిధ రక్షణ, పరిశోధన, అభివృద్ధి కార్యక్రమాల్లో పాలుపంచుకొంటుండగా వీరికి మరో 25వేల మంది శాస్త్రసాంకేతిక, సహాయ సిబ్బంది తోడ్పాటును అందిస్తున్నారు.
- డీఆర్‌డీవో తన మొదటి ప్రాజెక్ట్‌ను 1960లో ప్రారంభించింది. 'ప్రాజెక్ట్ ఇండిగో'గా వ్యవహరించే ఈ కార్యక్రమంలో ఉపరితలం నుంచి గగనతలానికి ప్రయోగించే (స్యామ్-SAM- Sur face-to-Air Missile) క్షిపణులను అభివృద్ధిప రచడం ప్రారంభించారు. అయితే ఎటు వంటి విజయం సాధించకుండానే ఈ కార్యక్రమాన్ని నిలిపివేశారు.
- ప్రాజెక్ట్ ఇండిగో తర్వాత ప్రాజెక్ట్ డెవిల్, ప్రాజెక్ట్ వేలియంట్ స్వల్పశ్రేణి స్యామ్ క్షిపణులు, ఖండాంతర బాలిస్టిక్ క్షిపణులను అభివృద్ధి చేయడానికి 1970లో ప్రారంభించబడ్డాయి.

(జూన్ 13 తరువాయి)

ఎరుకల భాషలో మిళితమై ఉండే భాష?

111. సంకీర్ణ ప్రభుత్వం అంటే ?
1. శాసనసభలో పూర్తి మెజారిటీ సాధించిన పార్టీ చేసిన ప్రభుత్వం
2. రెండు మూడు పార్టీలు కలిసి ఏర్పాటు చేసే ప్రభుత్వం
3. సుదీర్ఘకాలం అధికారంలో కొనసాగుతున్న ప్రభుత్వం
4. దేశంలో తక్కువ మతాలకు ప్రాతినిధ్యం వహించే ప్రభుత్వం

112. శాసనసభ అధ్యక్షుడిగా వ్యవహరించే వారు?
1. స్పీకర్ 2. ముఖ్యమంత్రి
3. గవర్నర్ 4. శాసనసభా వ్యవహారాల శాఖ మంత్రి

113. తెలంగాణ శాసనసభలో షెడ్యూల్డ్ తెగల వారికి కేటాయించిన సభ్యుల సంఖ్య?
1. 19 2. 17 3. 12 4. 9

114. తెలంగాణ రాష్ట్రంలో ఒక బిల్లు చట్టంగా మారాలంటే ఎవరు ఆమోదించాలి?
1. శాసనసభ
2. శాసనసభ, శాసనమండలి
3. శాసనసభ, శాసనమండలి, గవర్నర్, రాష్ట్రపతి
4. శాసనసభ, శాసనమండలి, గవర్నర్

115. తెలంగాణ శాసనసభలో రిజర్వేషన్లు కలిగిన వర్గాలు?
1. షెడ్యూల్డ్ కులాలు, వెనుకబడిన వర్గాలు
2. షెడ్యూల్డ్ కులాలు, షెడ్యూల్డ్ తెగలు, వెనుక బడిన వర్గాలు
3. షెడ్యూల్డ్ కులాలు, షెడ్యూల్డ్ తెగలు, వెనుక బడిన వర్గాలు, స్త్రీలు
4. షెడ్యూల్డ్ కులాలు, షెడ్యూల్డ్ తెగలు, ఆంగ్లో ఇండియన్, వెనుకబడిన వర్గాలు, స్త్రీలు

116. రాష్ట్ర గవర్నర్‌ను నియమించేది?
1. రాష్ట్రపతి 2. ముఖ్యమంత్రి
3. పార్లమెంట్ 4. ప్రధానమంత్రి

117. శాసన మండలికి ఎన్నికయ్యే సభ్యుల వాటా?
1. 3/6 2. 4/6
3. 5/6 4. 1/6

118. ఉమ్మడి ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో ఏ కాలంలో శాసనమండలి లేదు?
1.1985-2007 2.1983-2003
3.1985-2005 4. 1987-2007

119. కింది ఏ పదవికి పోటీ చేయడానికి 30 సంవత్సరాల కనీస వయస్సు ఉండాలి?

టెట్ ప్రత్యేకం
సోషల్ స్టడీస్

1. సర్పంచ్ 2. మున్సిపల్ కౌన్సిలర్
3. MLA 4. MLC

120. తెలంగాణ శాసనమండలిలో సభ్యుల సంఖ్య?
1. 40 2. 50 3. 60 4. 70

121. శాసనమండలికి సంబంధించి సరైనవి గుర్తించండి?
1. శాసనసభ సభ్యులు 113వ వంతు మందిని ఎన్నుకొంటారు
2. స్థానిక సంస్థల ప్రతినిధులు 1/4 వ వంతు మందిని ఎన్నుకొంటారు
3. పట్టభద్రులు 1/12వ వంతు మందిని ఎన్నుకొంటారు
4. గవర్నర్ 1/6వ వంతు మందిని ఎన్నుకొంటారు.
1. 1, 2, 3, 4 2. 1, 2, 3
3. 1, 3, 4 4. 2, 3, 4

122. తెలంగాణ శాసనమండలికి సంబంధించి కింది వాటిని జతపరచండి?
1. శాసనసభ్యుల ద్వారా ఎంపికయ్యేవారు ఎ. 14 మంది
2. ఉపాధ్యాయుల ద్వారా ఎంపికయ్యేవారు బి. ఆరుగురు
3. గవర్నర్ ద్వారా నామినేట్ అయ్యేవారు సి. ముగ్గురు
1. 1-ఎ, 2-బి, 3-సి
2. 1-బి, 2-సి, 3-ఎ
3. 1-సి, 2-ఎ, 3-బి
4. 1-ఎ, 2-సి, 3-బి

123. తహసీల్దార్ వివిధ రకాల భూద్రువ పత్రాలు జారీ చేయడాకి ప్రవేశపెట్టినది?
1. ఈ సేవ 2. మీ సేవ
3. ఆన్‌లైన్ సేవ 4. భూ సేవ

124. WALTA అంటే ?
1. వేస్ట్‌ల్యాండ్ అండ్ ట్రేస్ అథారిటీ
2. వాటర్, ల్యాండ్ అండ్ ట్రేస్ ప్రొటెక్షన్ అథారిటీ
3. వాటర్ లేయర్ అండ్ ట్రైలర్ అథారిటీ
4. వాటర్ ల్యాండ్ అండ్ ట్రైబల్ అథారిటీ

125. తెలంగాణ రాష్ట్రంలో గల జిల్లాలు?
1. 21 2. 33
3. 31 4. 23

126. రాష్ట్రంలో ఎరుక తెగ వారి ప్రధాన వృత్తి?
1. బుట్టల తయారీ
2. చెప్పుల తయారీ
3. చీరల తయారీ
4. వ్యవసాయ పనులు

127. ఎరుక తెగ స్త్రీలు వారసత్వంగా చేసే పని?
1. బుట్టల తయారీ
2. సోది చెప్పడం
3. బుట్టలకు రంగులు వేయడం
4. చెప్పుల తయారీ

128. ఎరుకల భాషలో మిళితమై ఉండే భాషలు?
1. తెలుగు 2. తమిళం
3. కన్నడ 4. పైవన్నీ

129. మగ్గం మీద నేతకు ముందే నూలుకు రంగులద్దే పద్ధతి?
1. ఇక్కత్ 2. కలంకారీ
3. ఫిలిగ్రీ 4. కాటన్‌డై

130. పోచంపల్లి డిజైన్‌లో కనిపించే ఛాయలు?
1. 1 2. 2 3.3 4.4

131. భారతదేశంలో మొదట పేటెంట్ పొందిన చీర?
1. గద్వాల్ 2. వెంకటగిరి
3. చీరాల 4. పోచంపల్లి

132. బట్టలో వార్ప్ అంటే?
1. నిలువు దారాలు 2. అడ్డు దారాలు
3. డిజైన్ 4. రంగులు

133. పోచంపల్లి నేత పనివారు పట్టుదారాలు?
1. ఇనుపరజను, హైపో ద్రావణం
2. ఇనుపరజను, వెనిగర్ క్షారం
3. జింక్, వెనిగర్
4. ఇనుపరజను, ఆముదం

134. కాగితం తయారీలో గల 5 దశలను సరైన క్రమంలో అమర్చండి?
ఎ. పేపర్ కటింగ్
బి. గుజ్జును పరచడం

సి. ముక్కలు చేయడం
డి. కలపగుజ్జు తయారీ
ఇ. ఒత్తడం
1. సి, బి, ఇ, డి, ఎ
2. సి, డి, ఇ, బి, ఎ
3. సి, ఎ, బి, డి, ఇ
4. సి, డి, బి, ఇ, ఎ

135. కాగితం తయారీకి కావలసిన ముడి పదార్థాలు ?
ఎ. వెదురు బి. యూకలిప్టస్
సి. సుబాబుల్ డి. పాతకాగితం
1. ఎ, బి, సి 2. బి, సి, డి
3. ఎ, బి, సి, డి 4. ఎ, బి, డి

136. కింది వాటిలో శాశ్వత ఉద్యోగులు పొందే సౌకర్యం?
1. ప్రావిడెంట్ ఫండ్
2. ESI సౌకర్యం
3. వేతనంతో కూడిన సెలవులు
4. పైవన్నీ

137. కాగితం పరిశ్రమకు కావలసిన కనీస విద్యుత్ సామర్థ్యం?
1. 25 మె.వా 2. 100 మె.వా
3. 150 మె.వా 4. 200 మె.వా

138. కింది కార్మికుల్లో అతి తక్కువ సౌకర్యాలు పొందేవారు?
1. శాశ్వత ఉద్యోగి
2. కాంట్రాక్ట్ కార్మికుడు
3. దినసరి కూలి
4. అవుట్ సోర్సింగ్ కార్మికుడు

139. 44వ జాతీయ రహదారి ఏ రాష్ట్రం గుండా ప్రయాణించదు?
1. కేరళ 2. ఉత్తర ప్రదేశ్
3. తెలంగాణ 4. కర్ణాటక

140. నిజాం స్టేట్ రైల్వే రోడ్ ట్రాన్స్‌పోర్ట్ డిపార్ట్‌మెంట్‌లో మొదటితరం బస్?
1. దక్కన్ కింగ్ 2. దక్కన్ క్వీన్
3. దక్కన్ ఎక్స్‌ప్రెస్ 4. గోల్కొండ క్వీన్

141. 1981-2001 మధ్య ఆరు పెద్ద పట్టణాల్లో నివసించే జనాభా రెండింతలు పెరగగా వాహనాల సంఖ్య ?
1. మూడు రెట్లు పెరిగాయి
2. నాలుగు రెట్లు పెరిగాయి
3. ఐదు రెట్లు పెరిగాయి
4. ఎనిమిది రెట్లు పెరిగాయి

142. నిజాం స్టేట్ రైల్వే రోడ్ ట్రాన్స్‌పోర్ట్ డిపార్ట్‌మెంట్‌ను స్థాపించిన సంవత్సరం?
1. 1929 2. 1932
3. 1935 4. 1937

143. భారతదేశంలో రైలు ద్వారా ప్రయాణిస్తున్న ప్రయాణికుల భాగం?
1. 1/5వ వంతు 2. 1/4వ వంతు
3. 1/3 వంతు 4. 2/4 వ వంతు

144. ట్రాఫిక్‌లో వాహనాలు వెళ్లడానికి సిద్ధంగా ఉండమని తెలిపే గుర్తు?
1. ఎరుపు రంగు 2. ఆకుపచ్చ రంగు
3. ఆరెంజ్ రంగు
4. పసుపు పచ్చ రంగు

145. ప్రతి సంవత్సరం రవాణా శాఖ రోడ్డు భద్రతా వారోత్సవాలను నిర్వహించే సమయం?
1. ప్రతినెలా మొదటి రోజు
2. సంవత్సరానికి మూడుసార్లు ఎప్పుడైనా
3. సంవత్సరంలో చివరి వారం
4. సంవత్సరంలో మొదటివారం

146. తెలంగాణ, ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో గల మొత్తం ఓడరేవుల సంఖ్య?
1. 10 2. 12
3. 14 4. 16

147. యూరప్‌లో వర్తకులు ఏ పద్ధతి ద్వారా వస్త్ర వ్యాపారం చేశారు?
1. సబ్ కాంట్రాక్టింగ్ పద్ధతి
2. పుల్లర్స్ పద్ధతి
3. కాంట్రాక్టింగ్ పద్ధతి
4. నేత అమ్మకం పద్ధతి

148. జల రవాణా రోడ్డు రవాణాలో ఎన్నో వంతు వ్యయాన్ని తగ్గించింది?
1. 1/2వ వంతు 2. 1/3వ వంతు
3. 1/4వ వంతు 4. 1/5వ వంతు

149. జార్జ్ స్టీవెన్‌సన్ కనుగొన్న చలన శక్తి యంత్రం లివర్‌పూల్ నుంచి మాంచెస్టర్ వరకు గంటకు 46 కి.మీ వేగంతో ఎంత దూరం ప్రయాణించింది?
1. 62 కి.మీ 2. 64 కి.మీ
3. 66.కి.మీ 4. 68 కి.మీ

150. జాన్ లేడాన్‌మిక్ ఆడమ్ ఏ సంవత్సరంలో కంకర రాళ్లతో రోడ్డును నిర్మించే పద్ధతిని కనుగొన్నాడు?
1. 1830 2. 1840
3. 1850 4. 1860

జవాబులు

111.2	112.1	113.3	114.4
115.2	116.1	117.3	118.1
119.4	120.1	121.3	122.4
123.2	124.2	125.2	126.1
127.2	128.4	129.1	130.3
131.4	132.1	133.2	134.4
135.3	136.4	137.1	138.3
139.1	140.2	141.4	142.2
143.1	144.3	145.4	146.3
147.1	148.2	149.2	150.2

రామాంజనేయులు, ఫ్యాకల్టీ
ఏకేఆర్ స్టడీ సర్కిల్,
వికారాబాద్